

Segona campanya arqueològica a Sidi Saïd per aprofundir en el coneixement de les societats nòmades

El proper **16 de setembre s'iniciarà la segona campanya arqueològica programada al jaciment de Sidi Saïd** (Bargou, Siliana, Tunísia), que s'allargarà fins al 7 d'octubre. Els treballs s'emmarquen en el projecte de recerca i cooperació internacional impulsat conjuntament per l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) i l'**Institut National du Patrimoine de Tunísia** (INP), amb l'**objectiu d'aprofundir en el coneixement de la formació i el desenvolupament de les societats nòmades al llarg del I mil·lenni aC**. Les campanyes compten amb el **suport de la Fundació Palarq**, en el marc del conveni de col·laboració establert amb l'ICAC per a l'estudi del jaciment.

La campanya estarà dirigida pels investigadors Yamen Sghaïer i Chokri Touihri, de l'INP, i **Maria Carme Belarte**, investigadora ICREA a l'ICAC, i **David Montanero**, investigador de l'ICAC, amb la participació de personal investigador, conservadors i estudiants d'ambdues institucions.

Un jaciment ocupat entre els segles V i III aC

El projecte té com a precedent les intervencions arqueològiques desenvolupades entre 2006 i 2014 al jaciment d'Althiburos, a la província d'El Kef, fruit de la col·laboració entre la Universitat de Barcelona, l'INP i l'ICAC.

En el cas de Sidi Saïd, les primeres intervencions arqueològiques es van dur a terme en el marc de l'arqueologia preventiva entre 2017 i 2018, sota la responsabilitat de Chokri Touihri i M. Torchani. Posteriorment, l'any 2025, es va iniciar la primera campanya programada dins del projecte de cooperació internacional.

Els treballs fets fins ara han permès documentar estructures d'hàbitat i fortificacions d'època nòmada, així com recuperar un conjunt significatiu de materials arqueològics,

especialment ceràmica elaborada a mà i en molt bon estat de conservació.

L'estudi d'aquest conjunt ha permès **situar la fundació del jaciment a finals del segle V aC i el seu abandonament en el darrer quart del segle III aC**, poc abans de l'inici de la Segona Guerra Púnica. Durant el període d'ocupació també s'hi documenta una important reforma urbanística, datada entre finals del segle IV i inicis del segle III aC.

Excavació, prospecció i estudi del territori

La recerca a Sidi Saïd combina l'excavació arqueològica del jaciment amb diferents tècniques d'anàlisi del territori. Durant la primera campanya es van realitzar excavacions i sondejos, prospecció geofísica, prospeccions convencionals de l'entorn i treballs d'estudi i inventari dels materials recuperats.

Les prospeccions a peu han permès, a més, **identificar una necròpolis megalítica de tipologia clarament nùmida**, situada aproximadament a dos quilòmetres del jaciment i probablement relacionada amb el mateix assentament. Aquesta descoberta amplia l'àmbit d'estudi del projecte i permet abordar Sidi Saïd no només com un assentament, sinó també en relació amb el seu territori i les pràctiques funeràries de les comunitats que el van ocupar.

La nova campanya, que començarà el 16 de setembre, donarà continuïtat als treballs iniciats l'any passat i contribuirà a aprofundir en el coneixement de l'organització de l'assentament, la seva evolució i les formes de vida de les comunitats autòctones de la regió durant els segles IV a II aC.

Vista aèria del jaciment de Sidi Saïd (Fotografia de: Hakim Kerkeni GeoArch. Equip Sidi Saïd INP/ICAC)

Vista d'una de les habitacions excavades, amb un foc central (Fotografia de: Equip Sidi Saïd INP/ICAC)

Conjunt de peces completes recuperades en una de les estances (Fotografia de: Equip Sidi Saïd INP/ICAC)

Vista zenital de la muralla i estructures adossades (Fotografia de: Equip Sidi Saïd INP/ICAC)